

Piotr Mierzwa

"Wychowawcze posłannictwo Słowa :
zarys i wybrane zagadnienia
(Dz-Ap)", Józef Łach, Rzeszów 2004 :
[recenzja]

Resovia Sacra. Studia Teologiczno-Filozoficzne Diecezji Rzeszowskiej 13,
399-401

2006

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Ks. Józef Łach, *Wychowawcze posłannictwo Słowa. Zarys i wybrane zagadnienia. (Dz-Ap), Z serii: Homo paedagogicus, Cz. 3, Biblia w rękach pedagoga (katechety), Rzeszów 2004, s. 327.*

Wieńczące „trylogię biblijną”, „opus biblicum”, dzieło ks. Profesora dotyczy omówienia trzeciej części literatury biblijnej tzn. Ksiąg od Dziejów Apostolskich do Apokalipsy. (Dz-Ap)¹. Zostały one omówione i ukazane na tle szerszego spectrum kulturowego, a mianowicie „wychowawczego posłannictwa Słowa”. (Stąd tytuł tego opracowania!).

Ten rys wychowawczy słowa, nie tylko biblijnego ukazał Autor tego opracowania już we Wstępie swej pracy (s. 13-20), gdzie ukazał „Słowo jako piękno i dobro oraz jako sztukę (służącą wychowaniu” (s. 13-14), a następnie omówił „Słowo w najstarszych kulturach” (s. 15-18), aby skonstatować, iż „Słowo powinno być «źródłem nadziei» i kształtowania dojrzałości (osobowości) «każdego człowieka»” (s. 19-20), jako „istoty zdolnej do wychowywania i samowychowywania” (=Homo paedagogicus).

W części I (s. 21-36) zajął się Autor „Wychowawczym posłannictwem Słowa w Biblii” ukazując „prolog Janowy (1,1n), tekst z Księgi Rodzaju (Rdz 1,1n) i ich przesłania o potędze Słowa” (s. 21-25), „pouczającą i wychowawczą rolę Słowa w klasycznych tekstach biblijnych” (s. 26-27), „terminologię «słowa» w Biblii” (s. 28-29), omówienie Psalmu 119 o roli Słowa przez Jana Pawła II, oraz w świetle współczesnych badań biblijnych. (ss. 30-36).

W części II (s. 37-154) szczegółowo omawia Autor „wychowawcze posłannictwo małżeństwa i rodziny”, podając najpierw niektóre zagadnienia i wybrane teksty z pedagogiki małżeństwa i rodziny w świecie grecko-

¹ Zob. Ks. Józef Łach, *Stary Testament o swoich największych postaciach*, Rzeszów 2002, s. 324, rc. P. Mierzwa, *Resovia Sacra R. 12 (2005)*, s. 359-362; tenże, *Ewangelie wczoraj i dziś*, Rzeszów 2002, s. 176, rec. P. Mierzwa, *Resovia Sacra R. 12 (2005)*, s. 363-365.

rzymskim (A/ s. 37-48), następnie przedstawiając „rodzinne i małżeńskie drogowskazy w literaturze biblijnej Starego Testamentu (ST) /B/s. 49-86/, a także „rodzinne i małżeńskie drogowskazy w literaturze biblijnej Nowego Testamentu (w Ewangeliach) /C. /s. 87-128/. Tę II część wieńczą trzy Aneksy: „Małżeństwo rodzina „domowym kościołem” (sanktuarium) przez wzajemną miłość i wspólnie zanoszoną do Boga modlitwę. „Modlitwa w księgach Biblii”. Z nauczania papieskiego i kościelnego o małżeństwie i rodzinie. Niektóre charakterystyczne myśli i postacie. (I. s. 129-150); Dekalog najważniejszych wskazań antropologiczno-pedagogicznych dla rodziców... (II. s. 151-152) i podobny Dekalog dla nauczycieli (III. s. 152-154).

W części III (s. 155-258) przedstawił Ks. Profesor „wychowawcze posłannictwo Słowa” omawiając ogólnie literaturę biblijną Nowego Testamentu od Dziejów Apostolskich do Apokalipsy analizując dokładniej teksty o małżeństwie i rodzinie w tych nowotestamentalnych pismach, które aktualnie stosuje Kościół głównie w zatwierdzonych obrzędach przy udzielaniu sakramentu małżeństwa. (Katowice 1974 i późniejsze wydania).

W części IV (s. 259-322) przedstawił Autor „zrozumienie dla pouczającej i wychowawczej misji Słowa w Biblii w naszych czasach” zestawiając w formie antologii fragmenty aż 9 najważniejszych dokumentów na ten temat łącząc go także z główną problematyką przewijającą się w tej książce tj. małżeństwa i rodziny. Stąd obok dokumentów na temat misji Słowa w Biblii (np. Dei Verbum z dn. 18.11.1965 r.) zestawia Autor takie teksty jak «Kartę praw rodziny» czy niektóre numery z „Powołania do życia w małżeństwie i rodzinie” II Polskiego Synodu Plenarnego (Poznań-Warszawa 1991 r.)

Walory książki podnoszą także liczne cytaty i motta nie tylko z Biblii, ale z innych arcydzieł literatury, trafnie dobrane i rozsiane po całej książce, jak np. Cypriana Kamila Norwida:

„Ponad wszystkie wasze uroki. (...)

Jeden wiecznie będzie wysoki:

Odpowiednie dać rzeczy-słowo!” (s. 5)

czy Jana Pawła II:

„Człowiek jest wielki nie przez to, co ma,
nie przez to, kim jest

lecz przez to, czym dzieli się z innymi” (s. 13).

Nadto połączenie problematyki małżeńskiej i rodzinnej z omawianiem poszczególnych zagadnień dotyczących wychowawczej roli słowa nie tylko w literaturze biblijnej, ale i innych dziełach literackich przesądza o walorach merytorycznych tej książki i stanowi istotne novum w tej pracy. W związku

z tym, jak pisze Autor na okładce swego dzieła „może (ono) służyć nie tylko jako pomoc dydaktyczna studentom i wykładowcom pedagogiki i pedagogii małżeństwa i rodziny, ale również wszystkim zainteresowanym tą problematyką, a zwłaszcza samym małżonkom i rodzinom, którym powinno zależeć na szczęściu i dobrym spełnianiu swej misji w małżeństwie, rodzinie i społeczeństwie”.

Książka ta może być także fachowym biblijnym vademecum i teologiczno-pastoralno-katechetycznym wprowadzeniem do Biblii dla księży, katechetów i studentów teologii (podobnie jak poprzednie tomy!) Jak się sam o tym przekonałem stanowi ona nie tylko encyklopedyczne źródło biblijne, ale także praktyczną pomoc do homilii ślubnych, w pracy pastoralno-katechetycznej z małżonkami i rodzinami, w kręgach biblijnych i oazach rodzin, w nauczaniu biblijnym dzieci i młodzieży, przy katechezach przedmażeńskich itp.

Dziękując Ks. Profesorowi za to kolejne dzieło czekamy na dalsze prace biblijno-antropologiczno-pedagogiczne.

Ks. Piotr Mierzwa